

אמרי שפר "רמג"

מתוך "ליקוטי שמדאל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

”אָדָם כִּי יִקְרִיב” – אדם שרוצה להתקרב להשם יתברך, אזי ”מִכֶּם” – כפי שיעור והמידה אשר יהיה מכם, כן תהיה ההתקרבות מהשם יתברך.

אורז וכל סוגי הקטניות מותרים בפסח, ובלבד שיזהרו לברור את האורז לבל יהיו בו חיטים או שעורים וכיו”ב ממיני דגן, ולכן נוהגים לבדוק את האורז שלוש פעמים, ובכובד ראש, ובשעה שאין ילדים קטנים בקרבתם. ויקנו אורז עם הכשר לפסח, יש נוהגים שלא לאכול אורז וקטניות בפסח, ומכל מקום רשאים להשהותם בביתם, ואין צריך למוכרם לגוי. (חזון עובדיה פסח ח”א ע’ פב-פה)

אין חיוב ללכת ולראות את האילן בפריחתו כדי לברך עליו, אך מידת חסידות היא כדי לשבח את הקב”ה (שו”ת תשובות והנהגות ח”א קד). ומדייקים מלשון הגמרא בברכות (מג, ב) שכתבה ”האי מאן דנפיק וחזי” משמע אם יצא וראה, וכן מלשון הראשונים והפוסקים שנקטו לשון הרואה בימי ניסן.

אין מועיל למנות שומר על ספר פתוח ולצאת. (שו”ת שלמת חיים סימן שע”ו) ויש מי שכתב להקל שמהני שומר לכך. (קול יעקב, יור”ד, סימן רע”ז, ס”ק ג’)

אם אדם חושב שהוא יודע הכל - לעולם הוא לא ילמד. זוהי הסיבה שאין דף א’ בדפי התלמוד - לומר לך שאפילו אם הנך בקי בכל הש”ס, דע! אפילו את דף א’ אינך יודע...

אם יוצא לזמן קצר, וחוזר מיד, יש להקל להשאיר הספר פתוח. (ערוך השלחן, יור”ד, סימן רע”ז, סעיף ב’, שו”ת אבני ישפה, ח”א, סימן ר”ב) ויש שמחמירין לכסות הספר אפילו כשיוצא לזמן קצר. (כף החיים למהר”ח פלאגי, סימן כ’, ס”ק י”א, שו”ת ישכיל עבדי, יור”ד, חלק ה’, סימן נ”ו).

אם נושא אדם לבו למשימה כל שהיא בעניני תורה ומצוות, אף למטרה גבוהה הרבה מכפי כחו, נותן הקב”ה את הכח החסר לו להשלמת זה הענין. אמנם סייעתא דשמיא זו תנאי יש לה, שיהא מכיר ויודע אל נכון כי ה’ הוא אשר נתן חכמה בלבו, וכל חכמתו אינה אלא ממנו. (החפץ חיים)

אמר הרה”ק רבי ישראל מטשורטקוב זי”ע, ה’ יתברך כרת ברית עם המלח, כי כל מהות המלח היא רק לתת טעם באחרים, ולבדו אינו ערב לחיך. זו גם עיקר עבודתנו בעולם הזה, שיתן כל אחד משלו לאחר, ולהיטיב לזולתו ללא טובת הנאה.

אמרו צדיקים שאפיקומן סגולה לבנים, ויש רמז לזה על פי המדרש שפרעה אמר פן ירבה ורוח הקודש משיבו כן ירבה, ותיבת ’כן ירבה’ עולה בגימטריא ’אפיקומן’. (טעמי המנהגים, הגה”ק מדז”קוב זצ”ל)

אם שכח למכור את חמצו בערב שבת, י”א שרשאי למכור את חמצו בשבת עצמה עכ”פ לפני סוף זמן ביעור חמץ ולא הוי מקח וממכר בשבת משום שאינו מוכר אלא כדי לינצל מאיסור חמץ (חק יעקב סי’ תמ”ד סק”ח, מ”ב שם סק”כ), ואז לא ימכור בשטר אלא בכסף ולא יקבל הכסף בידו (מכירת חמץ כהלכתו פ”ג הע’ כ”ד).

אף הנוהגים באיסור אכילת אורז, מותר להם לתת אורז לקטנים שלא הגיעו למצוות, אלא שצריכים לייחד כלים מיוחדים לצורך זה. (שו”ת יחווה דעת סט)

"אשר ידבנו לבו", אמירה זו החדירה אז בבני ישראל את רוח הנדיבות עד סוף כל הדורות. שכל צדקה וחסד שעושים ישראל בכל הדורות, ממתן תורה עד עצם היום הזה, הכל נובע מכח אמירה זו מפי עליון. (הרה"ק ה"בית ישראל "מגור זיע"א)

באוצר י"ד החיים (אות ר"פ) כתב וז"ל, מקור טהור בצדיקים שמקפידים ללבוש בראש השנה ויום הכיפורים וכו', מלבוש של הצדיקים הקודמים, עיין ירושלמי תענית פרק ד' הלכה א' וכו', עכ"ד

בחתם סופר על התורה (פרשת תולדות ד"ה הלא) כתב וז"ל, משמע בירושלמי ריש פרק ואלו מגלחין, דבמלבושיו של אדם נאצלים מקדושתו של הלושב, והוא הדין בהיפוך, והלושב אותם אחריו יאצל עליו מאותו הרוח לטוב ולמוטב, בסוד אשר ילבשם תחתיו מבניו, עכ"ד.

במדרש (ויקרא רבה פ"ז ג') מובא: "אמר רבי אסי, מפני מה מתחילים לתינוקות בתורת כהנים, ואין מתחילים בבראשית, אלא שהתינוקות טהורים, והקרבנות טהורים, יבואו טהורים ויתעסקו בטהורים."

ב'מחזור ויטרי' (הלכות מילה, סימן תקז), הובא מנהג להניח ספר 'חומש' על התינוק הנימול, ולומר: "יקיים זה מה שכתוב בזה", וכתב שם עוד, שהמנהג להניח קולמוס בידו של התינוק, לסימן טוב שיזכה לכתוב חידושי תורה.

בער"פ שחל בשבת, אם יש חשש שיכניסו בו חמץ לאחר ששפך שם חומר הפוגם, או שחושש שיכניסו בשבת את החמץ הנשאר מהסעודה לתוך פחי האשפה, וישארו שם עד אמצע הפסח, אם הפחים הם שלו, [וטוב להודיע לשכנים שלא לזרוק לשם חמץ כל זמן שלא פגמו], צריך להשכיר את הפח לנכרי עד חול המועד פסח, שודאי יפנו כבר את האשפה.

בשטר הרשאה שחותמים עליו אצל הרב, וכן בשטר מכירה לנכרי, מוזכר שם שהמכירה כולל כל מיני חמץ, וחששות ותערובות של חמץ, וכל חמץ שנמצא בכל מקום, ולכן לכתחילה יפרט את תיאור החמץ (אות כ') אף אם שכח לפרט איזה חמץ או באיזה מקום, עדיין הוא נכלל במכירה, וכן אם היה לו דבר מאכל שידע עליו רק שלא ידע שיש בו חמץ כגון נקניק פרווה שבדרך כלל יש בתוכו קמח והוא חמץ, גם זה נכלל במכירה ומותר לאכול לאחר פסח (מו"ר בשו"ת שבט הקהתי ח"ב סי' קס"ח).

בשר ועופות שהוכשרו לפני פסח, ולא השגחו להכשיר הבשר והעופות במלח כשר לפסח ובכלים כשרים לפסח, מותרים באכילה בפסח. (שו"ע סי' תמז ס"ה. מ"ב כף החיים אות ק"ג)

גמירת דעת. המנהג הוא לשלם לרב שכר טירחא על זה שהוא טורח למכור חמצו לגוי, ויש בזה הו ספת גמירת דעת שהיא מכירה אמיתית ולא רק הערמה או טכס, כך שהוא גם משלם על העסקה מעין כמו שהיה משלם שכ"ט לעורך דין בעשיית חוזה, וזה גם הזדמנות להראות הכרת הטוב לרב על כל השנה..